

Dị ứng - căn bệnh khó chữa, khó trị

Tác Giả: D&#c Sĩ Đoàn Chính Tr&#c
Thứ Ba, 24 Tháng 11 Năm 2009 09:11

Dị ứng là phản ứng của cơ thể với môi trường...

mà đa số người khác lại không có phản ứng.

Nói chung, dị ứng là do cơ thể quá mẫn cảm với các chất, như thực phẩm, thuốc, phấn hoa, bụi, lông thú, cây, gas, hóa chất, nấm, v.v...

Trong các triệu chứng gặp dị ứng, cơ thể thường tiết ra chất histamine để chống lại "chất lạ." Tuy nhiên, nhiều histamine quá sẽ gây ra viêm (inflammation) các cơ quan trong cơ thể làm nhiều triệu chứng phiền toái như ho, sổ mũi, sốt nhẹ, ngứa mắt, ngứa da và đau mắt,...

Thống kê năm 2000 cho thấy, người Mỹ tốn \$4.5 tỷ để mua thuốc... chứng dị ứng, bán tại các pharmacy (OTC- over the counter).

Đây là một số triệu chứng gặp mà chúng tôi thường gặp trong lúc hành nghề. Cô V, 36 tuổi, bệnh ho khan 2 tuần nay. Theo lời cô, "ho muộn buổi tối, rách cuống họng, giọng nói khàn đặc." Bác sĩ cho thuốc Benzonatate, tuy nhiên, chứng ho chỉ giảm chứ không hết. Năm ngoái vào khoảng Tháng Mười, Mười Một cô cũng bệnh ho khan như vậy và sau đó thành ho có đờm rãi đến chứng viêm phổi. Cô thắc mắc làm sao để dứt chứng ho khan này? Thông thường, ho khan mà không có những triệu chứng như sốt, viêm phổi, ho lao, ta nên nghĩ ngay đến chứng dị ứng. Hơn nữa, chứng ho lại xảy ra vào lúc chuyển mùa (Tháng Mười, Mười Một) nên cô V bệnh dị ứng. Tuy nhiên, nếu cô dùng thuốc Benzonatate, một loại thuốc ho theo toa bác sĩ, triệu chứng thì chỉ tạm phần nào mà không triệt hẳn. Người gặp chứng ho của cô là thể dị ứng. Cô V nên tránh bệnh ngay, vì nếu để ho kéo dài sẽ gây ra chứng viêm, nhiễm trùng đường phổi.

Để dứt bệnh, cô V. nên dùng thuốc chống dị ứng như Claritin (loratadin), Zyrtec (cetirizine), hay Benadryl (diphenhydramine). Điểm khác biệt là Benadryl gây buồn ngủ nên uống vào ban đêm, thuốc Claritin và Zyrtec không gây buồn ngủ. Để tránh ho, cô V. có thể tiếp tục dùng thuốc Benzonatate theo chỉ dẫn của bác sĩ. Cô cũng có thể ngừng thuốc Benzonatate để chuyển sang dùng thuốc OTC Delsym (dextromethophan) chuyên trị chứng ho khan.

Dị ứng - căn bệnh khó chữa, khó trị

Tác Giả: Dị ứng Sĩ Đoàn Chính Trị

Thứ Ba, 24 Tháng 11 Năm 2009 09:11

Sau 2 ngày sốt mũi, bà X, 55 tuổi, bị đau tai, và cảm giác nhò có nước trong tai. Là mẹ trẻ, bà vẫn sinh hoạt bình thường. Một tuần trước, có người bạn nói bà mất cảnh giác và đang được chng trong phòng khách.

Sốt mũi là triệu chứng thông thường của dị ứng. Phấn hoa đào có thể là nguyên nhân gây ra chứng dị ứng. Khi mũi bị viêm vì dị ứng, thông khí mũi và tai bị nghẹt, áp suất tai tăng lên, sinh ra chứng đau tai.

Giống như trường hợp cô V. kể trên, bà X. nên dùng thuốc chứng dị ứng antihistamine. Ngoài ra, bà phải dùng thêm thuốc Sudafed (pseudoephedrine) để trị chứng sốt mũi. Sau 3 ngày, bà X. cảm thấy bác sĩ vì đã hết bệnh. Bà hỏi thêm cho đứa con trai, cậu Y., 21 tuổi, bị sốt nhẹ, ho, sốt mũi, nhức đầu, nhức vai. Bác sĩ chẩn đoán là dị ứng. Bà thắc mắc là dị ứng có di truyền không? Dị ứng có thể mang tính di truyền. Nước mũi có thể chảy vào các xoang mũi tạo áp lực lên các dây thần kinh gây nhức đầu, đau vai. Cậu Y. có thể dùng Nyquil hay Teraflu để trị bệnh. Điều quan trọng là nên để kê thành phần trong 2 thuốc trên. Thông thường, thành phần của Nyquil hay Teraflu thường có: Tylenol (acetaminophen) chứng đau sốt, antihistamine chứng dị ứng, pseudoephedrine chứng sốt mũi, Delsym (dextromethophan) trị ho khan hay Mucinex (guaifenesin) trị ho đm.

Tuy nhiên, không lo ngại về trường hợp cậu Y. nhiễm virus flu. Do vậy cần theo dõi kỹ. Nếu bệnh nhân mắc một hoặc nhiều triệu chứng sau: sốt cao (trên 103 độ F), sốt mê man, sốt nóng lạnh, đm màu xanh hay vàng, ngi mũi, ói mửa, leo đm, khó thở ... thì đi bác sĩ ngay.

Trong mùa flu năm nay, tiêm chứng vaccine phòng ngừa cúm là điều cần thiết.

Chứng bà X., ông Z., 58 tuổi, mới bị bệnh dị ứng phấn hoa và ngứa mắt đau mắt ngứa. Không biết phải dùng thuốc gì? Triệu chứng của ông Z. thường là dị ứng với phấn hoa hay thuốc. Cảnh đào vẫn được trồng trong nhà và vợ con ông đều dị ứng nên nhiều khả năng phấn hoa đào là nguyên nhân gây bệnh dị ứng cho cả nhà. Để an toàn, ông Z. nên dẹp cảnh đào đi cho dù có tiếng "hoa thơm" đến mùa. Ông Z. có thể dùng Naphcon A bán tại các phòng chứng mắt ngứa. Thuốc Benadryl có thể trị chứng ngứa mắt, tuy nhiên ông Z nên dùng vào ban đêm vì thuốc gây chứng buồn ngủ.

Để điều trị dị ứng, điều cần biết nhất là phải có thuốc chứng dị ứng. Thông thường nhất là các

Dị ứng - căn bệnh khó chữa, khó trị

Tác Giả: Dị ứng Sĩ Đoàn Chính Trị

Thứ Ba, 24 Tháng 11 Năm 2009 09:11

---

thuốc thuộc dòng antihistamine như Claritin, Zyrtec, hay Benadryl. Kän là các thuốc trị các triệu chứng dị ứng như trình bày như trên. Nên tránh dùng thuốc càng sớm càng tốt để tránh những biến chứng. Theo Bác Sĩ Bùi Minh Đức, chuyên khoa Tai Mũi Häng, 90% các triệu chứng hô hấp nhiễm trùng tai, mũi, và họng đều có nguồn gốc từ dị ứng.

Có quá nhiều chứng có thể gây ra dị ứng nên rất khó xác định bệnh chính chứng nào là thực phẩm. Để xác định thực phẩm, bệnh nhân nên xét nghiệm xem mình thường bị dị ứng vào lúc nào (lúc chuyển mùa, khi đi picnic...) hay ăn gì (đồ biển, thức ăn...). Cách tốt nhất là đi làm xét nghiệm tại các phòng khám bác sĩ chuyên khoa để xác định chứng gây dị ứng.

Trên đây là một số kiến thức về chứng dị ứng. Chúng tôi không khuyến khích việc tự chữa bệnh mà nên tìm đến bác sĩ. Trong phần sau, chúng tôi trình bày phần dị ứng thuốc và những triệu chứng hô hấp dị ứng gây nguy hiểm.

(Bài viết có sự đóng góp ý kiến của Bác Sĩ Nguyễn Chí Việt)